

**МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ
БЕЛАРУСЬ
БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
БИОЛОГИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра физиологии человека и животных**

КОДАЛЕНКОВА
Светлана Александровна

**СРАВНИТЕЛЬНЫЙ АНАЛИЗ ЛОКОМОТОРНОГО И
ОБОРОНИТЕЛЬНОГО ПОВЕДЕНИЯ МОЛЛЮСКА
LUMNAEA STAGNALIS У ЛАБОРАТОРНЫХ ОСОБЕЙ И
ЖИВОТНЫХ ДИКОГО ТИПА**

Дипломная работа

Научный руководитель:
доктор биологических наук,
доцент А.В. Сидоров

Допущена к защите

«___» _____ 2017 г.

Зав. кафедрой физиологии человека и животных,
доктор биологических наук, профессор
Чумак А. Г.

Минск, 2017

РЕФЕРАТ

Дипломная работа – 47 страниц, 10 графиков, 56 источников.

Цель дипломной работы – выявить особенности реализации моторных форм поведенческой активности у лабораторных моллюсков и животных дикого типа.

В данной работе в качестве модельного объекта при изучении локомоторного и оборонительного поведения был выбран пресноводный легочный моллюск *Lymnaea stagnalis* (прудовик обыкновенный).

В результате исследования была выявлена закономерность в поведенческих реакциях моллюсков в зависимости от среды их обитания. У диких особей наблюдалась более острая реакция на внешний раздражитель (иголка, волосок Фрея), а также латентный период протракции был продолжительнее, чем у лабораторных особей. К тому же они отличались большей подвижностью. Следовательно, можно сделать вывод, что дикие особи менее приспособлены к изменениям условий окружающей среды.

РЭФЕРАТ

Дыпломная праца – 47 старонак, 10 графікаў, 56 крыніц.

Мэта дыпломнай працы – выявіць асаблівасці рэалізацыі маторных формаў паводніцкай актыўнасці ў лабараторных малюскаў і жывёл дзікага тыпу. У дадзенай працы ў якасці мадэльнага аб'екта пры вывучэнні лакаматорных і абарончых паводзін быў абраны прэснаводны лёгачны малюск *Lymnaea stagnalis* (цяніка звычайны). У выніку даследавання была выяўлена заканамернасць у паводніцкіх рэакцыях малюскаў у залежнасці ад асяроддзя іх пражывання. У дзікіх асобін назіралася больш вострая рэакцыя на знешні раздражняльнік (іголка, валасок Фрэя), а таксама латэнтны перыяд пратракцыі быў працяглы, чым у лабараторных асобін. Да таго ж яны адрозніваліся большай рухомасцю. Такім чынам, можна зрабіць выснову, што дзікія асобіны менш прыстасаваныя да змен умоў навакольнага асяроддзя.

SUMMARY

Diploma work – 47 pages, 10 schedules, 56 sources.

The purpose of the diploma work is the reveal features of realization of motor forms of behavioral activity at laboratory mollusks and animals of wild type.

In this work as a model object when studying locomotive and defensive behavior the fresh-water pulmonary mollusk of *Lymnaea stagnalis* was chosen (a pond snail ordinary).

As a result of a research regularity in behavioral reactions of mollusks depending on the environment of their dwelling was revealed. At wild individuals more acute reaction on an external irritant (a needle, Frey's hair) was observed, and also the latent period of a protraction was longer, than at laboratory individuals. Besides they differed in larger mobility. Therefore, it is possible to draw a conclusion that wild individuals are less adapted for changes of environmental conditions.